

Priopćenje za medije

Luxembourg, 8. rujna 2020.

Razvojnu pomoć EU-a Keniji potrebno je bolje usmjeriti kako bi se njome ostvario učinak, poručuju revizori

Europska komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD) nisu dokazale da je pomoć koja je pružena Keniji iz Europskog razvojnog fonda (ERF) u razdoblju 2014. – 2020. dovela do otklanjanja prepreka razvoju te zemlje i da je ona bila usmjerena na smanjenje siromaštva, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda (Sud). Projektima koji su financirani iz prethodnog ERF-a u razdoblju 2008. – 2013. ostvareni su očekivani ishodi, ali oni nemaju vidljiv učinak na cjelokupni gospodarski razvoj Kenije. Revizori sada pozivaju EU da preispita svoj pristup dodjeljivanju razvojne pomoći.

Cilj je razvojne pomoći EU-a smanjiti i, u konačnici, iskorijeniti siromaštvo u zemljama kojima se pruža potpora, i to poticanjem dobrog upravljanja i održivog gospodarskog rasta. ERF je glavni izvor financijskih sredstava EU-a za Keniju. Potpora koju je ta zemlja primila iz 11. ERF-a u razdoblju 2014. – 2020. iznosila je 435 milijuna eura, što odgovara iznosu od otprilike 0,6 % njezinih poreznih prihoda. Revizori su ispitali jesu li Komisija i ESVD djelotvorno usmjerili pomoć na područja u kojima se njome najviše može doprinijeti smanjenju siromaštva.

„Nismo pronašli dovoljno dokaza koji bi potvrdili da je pomoć iz 11. ERF-a usmjerena na područja u kojima se njome najviše može doprinijeti smanjenju siromaštva”, **izjavio je Juhan Parts, član Suda zadužen za ovo izvješće.** „Otvaranje radnih mjesta najdjelotvorniji je i najodrživiji način smanjenja siromaštva, stoga bi financijska sredstva EU-a trebala prije svega usmjeriti na gospodarski razvoj.”

Revizori su utvrdili da procesom dodjele pomoći iz ERF-a nije omogućeno da se ona poveže s uspješnošću određene zemlje, njezinim upravljanjem, predanošću strukturnim reformama ili borbom protiv korupcije. Komisija i ESVD dodijelili su otprilike 90 % financijskih sredstava izdvojenih iz ERF-a za Keniju u razdoblju 2014. – 2020. na temelju standardne formule za afričke, karipske i pacifičke zemlje (AKP), kojom se ne uzimaju u obzir posebne prepreke razvoju s kojima se te zemlje suočavaju ili manjak sredstava koja je potrebno osigurati. U iznosu sredstava dodijeljenih za tu zemlju nisu uzeti u obzir ni bespovratna sredstva i zajmovi drugih donatora.

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Pruženom pomoći pokriven je tek mali dio razvojnih potreba Kenije te je ona raspoređena na velik broj područja, uključujući poljoprivredu, krizne situacije uzrokovane sušama, energetska i prometnu infrastrukturu, izbore, upravljanje javnim financijama i pravosudni sustav. Revizori upozoravaju na to da raspoređivanje financijskih sredstava na tako velik broj područja sa sobom donosi rizik od toga da ta sredstva neće ni u jednom sektoru dosegnuti kritičnu masu potrebnu za postizanje bitnih rezultata. Nadalje, razlozi zbog kojih su predmetni sektori odabrani nisu dovoljno jasni: Komisija i ESVD nisu proveli vlastitu posebnu procjenu prepreka razvoju te zemlje i njezinih razvojnih ciljeva te nisu objasnili kako i zašto će sektori kojima se pruža potpora najviše pomoći u smanjenju siromaštva.

Revizori nisu utvrdili razloge zbog kojih su Komisija i ESVD odabrali da neće pružiti izravnu potporu proizvodnom sektoru, koji ima velik potencijal za otvaranje radnih mjesta. Većina financijskih sredstava izdvojena je za sigurnost opskrbe hranom i otpornost na klimatske nepogode (228,5 milijuna eura), područjima u kojima će se tim sredstvima vjerojatno poboljšati životni standard ruralnih zajednica i malih poljoprivrednika, posebice u suhim područjima, ali se ne doprinosi napretku prema komercijalizaciji poljoprivrede i širenju prerade poljoprivrednih proizvoda. S druge strane, iznos financijskih sredstava izdvojenih za energetska i prometna infrastrukturu (175 milijuna eura) suviše je ograničen za ostvarivanje vrlo ambicioznih ciljeva dogovorenih s kenijskim vlastima i postizanje bitnog učinka. Uzimajući u obzir percepciju o raširenoj korupciji u Keniji, revizori ističu i da je izravna potpora koju je EU pružio za mjere za borbu protiv korupcije bila ograničena.

Revizori preporučuju Komisiji i ESVD-u da:

- ispituju metodu EU-a za dodjelu financijskih sredstava među zemljama AKP-a i da dodjelu uvjetuju uspješnošću zemlje primateljice i njezinom predanošću provedbi reformi;
- procijene kritičnu masu pri odabiru ključnih sektora u Keniji i daju prednost održivom gospodarskom razvoju te zemlje i vladavini prava.

Napomene za urednike

ERF se sastoji od doprinosa država članica EU-a izvan proračuna EU-a. Razdoblje svakog ERF-a u pravilu traje od pet do sedam godina. U okviru 11. ERF-a 75 zemalja AKP-a primilo je ukupno 15 milijardi eura. Dodjela sredstava temeljila se na pet pokazatelja: stanovništvu, bruto nacionalnom dohotku po glavi stanovnika, indeksu ljudske imovine, indeksu gospodarske ranjivosti i svjetskim pokazateljima upravljanja. Zemlje s velikim brojem stanovnika kao što je Kenija primile su razmjeno manje iznose financijskih sredstava. Pravni okvir za razvojnu pomoć EU-a zemljama AKP-a čini Sporazum iz Cotonoua, koji je istekao u veljači 2020., pri čemu se do prosinca 2020. primjenjuju prijelazne mjere. U tijeku su rasprave o sporazumu kojim će se on zamijeniti.

Broj stanovnika Kenije, koji je 2016. dosegao 47 milijuna, do 2050. povećat će se prema projekcijama na otprilike 85 milijuna. Stopa urbanizacije u toj zemlji bilježi ubrzan rast, što vodi do veće potražnje za radnim mjestima u gradovima. Udio stanovnika Kenije koji žive ispod praga siromaštva, s manje od 1,90 američkih dolara dnevno, iznosio je 2016. godine 36 %, dok je 20 % stanovništva bilo pothranjeno. Gospodarstvo Kenije i dalje se zasniva na poljoprivredi, koja čini jednu trećinu BDP-a te zemlje, dok proizvodnja čini tek 10 %, što je udio jednak kao i prije 40 godina. U razdoblju 2003. – 2018. stopa rasta kenijskog BDP-a bila je ispod prosječne stope u

regiji. Na ljestvici indeksa percepcije korupcije koji objavljuje organizacija *Transparency International* Kenija zauzima 144. mjesto od 180 zemalja.

Tematsko izvješće br. 14/2020 „Razvojna pomoć EU-a Keniji” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a. Sud je prethodnih godina objavio tematska izvješća o potpori EU-a Maroku i Uzajamnom fondu EU-a za Afriku, mišljenje o 11. ERF-u te godišnja izvješća o ERF-ovima. Informacije o mjerama koje je Sud uveo u pogledu pandemije bolesti COVID-19 dostupne su [ovdje](#).

Kontakt za medije za ovo izvješće:

Damijan Fišer E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45510 M: (+352) 621 55 22 24